

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă privind asistența spiritual-religioasă în spitale și statutul clerului spitalicesc

Prezenta propunere legislativă reglementează modul de exercitare de către pacienții internați ori rezidenți a dreptului la asistență spiritual-religioasă, precum și statutul deservenților cultelor care acordă asistență spiritual-religioasă în cadrul unităților spitalicești sau de tip spitalicesc publice care funcționează potrivit prevederilor Legii nr. 95/2006, sub coordonarea Ministerului Sănătății sau a autorităților administrației publice locale, după caz.

Astfel, în ciuda faptului că nu există un cadru legislativ care să prevadă modalitatea concretă de exercitare de către pacienți a dreptului de a-și exprima convingerile spiritual-religioase și de a beneficia de asistență spiritual-religioasă, precum și lipsa statutului deservenților cultelor din spitale, în România, în majoritatea spitalelor din țară, se oferă asistență spiritual-religioasă și pe seama unui cleric sau a unui altar. Cu titlu de exemplu, în București sunt peste 40 de clerici misionari în aproximativ 45 de spitale, iar în orașele mari, clericii oferă asistență spiritual-religioasă în aproape toate spitalele de stat.

Totodată, cu toate că activitatea clerului spitalicesc are în vedere păstorirea misionară a bolnavilor și a familiilor acestora, dar și a cadrelor medicale și personalului auxiliar care lucrează în spital, situația preoților care funcționează în aceste unități laice nu este reglementată pe măsura misiunii lor sociale. Prin comparație, statutul preoților militari este reglementat în societate sub denumirea de cler militar, constituit și organizat prin lege specială, și anume Legea nr. 95/2000.

Rolul clericilor a fost indispensabil în perioada pandemiei, în condițiile în care aceștia au oferit asistență spiritual-religioasă pacienților cu COVID-19, internați în spitale chiar înainte ca Ministerul Sănătății să reglementeze accesul lor în „spitalele suport COVID”.

În condițiile creșterii ratei de îmbolnăvire pe parcursul anilor 2020-2021, inclusiv din rândul angajaților spitalelor, a restricțiilor generalizate și a panicii care a cuprins comunitățile sociale, când foarte multe persoane evitau să treacă pe lângă clădirile unităților medicale de teamă că s-ar putea infecta, un număr semnificativ de preoți au acordat asistență spiritual-religioasă la căpătâiul celor aflați în suferință. Cazuri documentate de presă relevă faptul că asistența spiritual-religioasă a fost solicitată de mii de pacienți de la Terapie Intensivă. În ciuda condițiilor restrictive specifice perioadei pandemice, clericii care slujesc la altare în curtea spitalelor au continuat serviciul spiritual-religios.

Potrivit rezultatelor unui studiu recent¹, peste 80% dintre români declară că există Dumnezeu, iar peste 95% au afirmat că știu rugăciunea „Tatăl Nostru”, că dețin icoane acasă și cred în Înviere. Astfel, 80,2% dintre subiecții intervievați au declarat că Dumnezeu este mereu prezent în viața lor, că îi ajută să își rezolve problemele – inclusiv de sănătate (60,5%) și că i-a ajutat să realizeze multe lucruri importante în viață (77,3%). Aproape 70% dintre respondenți cred în viața de după moarte și 25,6% sunt convingși că vor ajunge în Rai.

Pe baza datelor culese, se conturează un profil spiritual-religios pronunțat care orientează manifestările, atitudinile și comportamentele credincioșilor în afara unităților de cult. Se conturează, așadar, necesitatea acordării de asistență spiritual-religioasă în unitățile spitalicești laice ca implicație directă a credinței manifestate în mod liber. Această stare de fapt se corelează cu modul de raportare a credincioșilor la Biserică. În general, românii au multă și foarte multă încredere în preoții din parohia lor (52% dintre respondenți).

Având în vedere acest context, necesitatea de a reglementa statutul personalului de asistență spiritual-religioasă este reflectată de capacitatea reprezentanților cultelor de a influența în bine moralitatea societății, dat fiind faptul că 58,9% dintre români recunosc această influență în diferite domenii ale activităților sociale ca educația, sănătatea, cultura și civilizația publică, precum și asumarea de responsabilități sociale.

De aceea, întrucât exercitarea de către pacienți și rezidenți a drepturilor mai sus amintite nu trebuie să reprezinte simple deziderate, ci trebuie să aibă un caracter efectiv, este necesară crearea cadrului juridic care să asigure în concret exercitarea drepturilor de natură spiritual-religioasă a pacienților și rezidenților, dar și modalitatea de organizare a asistenței oferite, precum și statutul clericilor spitalicești.

Astfel, în ceea ce privește reglementarea propriu-zisă și scopurile urmărite de aceasta, obiectivul inițiativei legislative este acela de a legifera modalitatea de exercitare a drepturilor de natură spiritual-religioasă a pacienților și rezidenților unităților spitalicești sau de tip spitalicesc, precum și modalitatea de organizare a asistenței spiritual-religioase și statutul clericilor din cadrul unităților spitalicești publice aflate în coordonarea Ministerului Sănătății sau a autorităților administrației publice locale.

Activitatea clericilor în spitale vizează acordarea de asistență spiritual-religioasă organizată exclusiv de cultele recunoscute oficial în România prin Legea nr. 489/2006 cu modificările și completările ulterioare și în cadrul unităților spitalicești publice reglementate prin Legea nr. 95/2006 actualizată.

¹ Realizat de Biroul de Cercetări Sociale (BCS) în perioada 30 martie - 11 aprilie 2021, pe un eșantion de 1430 de persoane, care domiciliază în 126 de localități din mediul urban și rural din toate zonele țării.

Obiectul supus reglementării se referă exclusiv la asistența spiritual-religioasă asociată clericilor anume desemnați de cultul din care fac parte care își desfășoară activitatea în incinta și în perimetrul unităților spitalicești în beneficiul pacienților, al cadrelor medicale și a personalului auxiliar.

Inițiativa legislativă statuează o serie de drepturi și obligații asociate activității depuse de preoți și definește, astfel, o categorie distinctă similară din punct de vedere administrativ personalului auxiliar spitalicesc. Această nouă categorie, de cler spitalicesc, beneficiază de toate drepturile prevăzute de Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la specificul activității pe care o desfășoară.

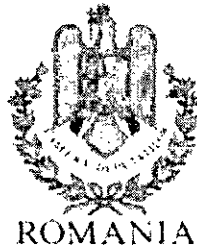
Propunerea legislativă stabilește în mod limitativ o serie de activități specifice serviciilor spiritual-religioase care pot fi desfășurate în spitale. Astfel, clerul spitalicesc poate oficia servicii spiritual-religioase de mărturisire și împărtășire, poate desfășura activități de educație religioasă conform cultului în care slujește, reprezintă cultul din care face parte și susține programe și activități medical-sanitare în strict raport cu aria competențelor de asistență spiritual-religioasă.

Totodată, sunt stabilite și o serie de interdicții în raport de statutul nou reglementat. Astfel, pe durata desfășurării activității în unitățile spitalicești, clericii nu pot exprima opinii în legătură cu actele și procedurile medicale, nu pot participa la mitinguri, demonstrații și manifestații cu caracter medical, la activități sindicale din sistemul de sănătate și nu pot cumula statutul de membru al clerului spitalicesc cu funcția de slujitor de parohie.

În propunerea legislativă au fost introduse și dispoziții cu privire la separarea statutului profesional al clericilor din spitale de personalul medical sau medical auxiliar. Clericul răspunde pentru activitățile de natura profesiei în fața structurilor cultelor din care fac parte, potrivit propriilor regulamente și dispoziții. Pentru natura administrativă a activităților desfășurate, aceștia răspund în fața conducerii unității spitalicești.

Astfel, legea va preveni orice interferență de natura profesiei în doctrina, canoanele și practica clerului spitalicesc, respectiv orice interferență de natură medicală în activitatea spitalicească. În acest scop, pentru a nu exista dubii în aplicarea legii, se operează distincția între practica spitalicească, de natură medicală, și cea clericală, de natură spiritual-religioasă.

Față de cele menționate, înaintăm prezenta propunere legislativă prin care se propune reglementarea într-o manieră de sine stătătoare, dar armonizată cu legislația în vigoare, a acordării asistenței spiritual-religioase persoanelor vizate, a statutului și funcțiilor asociate clerului spitalicesc, precum și integrarea administrativă a clericilor în unitățile în care aceștia

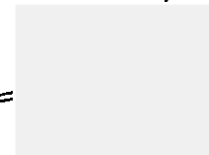

ROMANIA

acordă asistență spirituală și religioasă, respectiv delimitarea drepturilor și obligațiilor acestui nou tip de personal în raport cu cele două domenii reglementate de Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății cu modificările și completările ulterioare și de Legea nr. 489/2006 cu modificările și completările ulterioare.

În numele inițiatorilor,

Senator Claudiu-Richard Târziu

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – „Lege privind asistența spiritual-religioasă în spitale și statutul clerului spitalicesc”

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	TARZIU CLAUDIU-RICHARD	AUR	
2.	COSMA DORINEL	AUR	
3	AELENEI EVDOKHIA	AUR	
4	CIOROMELTA VALENTIN-DICI	AUR	
5.	POANCA RODICA	AUR	
6	SIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
7.	COLESA ILIE-ALIN	AUR	
8	POP DARIUS	AUR	
9	Rusu Daniel Ghe	AUR	
10	Pop DARIUS	AUR	
11.	Aelenei Dana	AUR	
12.	NAGY IASILE	AUR	
13.	Tranata Cristian	AUR	
14.	Sucu Sebastian	AUR	
15	ROMANI N Nicolae	AUR	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – „Lege privind asistența spiritual-religioasă în spitale și statutul clerului spitalicesc”

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
16	FoCSA Anușta Violet	AUR	
17	Suzipnic Liana	AUR	
18	CUMBUC CIPRIAN	AUR	
19	ACATRINEI LOREL	AUR	
20	Enochi Raisa	AUR	
21	Vlopadri Boril	AUR	
22	VIVUS PAUNESCU	AUR	
23	MITREA DUMITRINA	AUR	
24	TAHASĂ DAN	AUR	
25	SORIN MUNCACIU	AUR	
26	BABIU GEORGEL	AUR	

27. ȘERBAN GIANINA AUR

